

Nikâhta âile mefhumu ve altın yüzük

Ankara'dan Onur Elibol: “Nikâhlanırken âileden izin almamak câiz midir? Ayrıca geleneklerimize göre düğünde erkekler de altın yüzük takıyorlar. Altın yüzük haram mı? Veya ne kadar karışım olursa haram olur? Bunun bir ölçüsü var mı? Altın kaplama yüzükler ve saatler de haram mı?”

Nikâh, evlenecek erkek ve kadın arasında yapılan en hayırlı akittir. İçinde ve özünde maddî-mânevî bir çok hayırlı inkişâfî ve gelişmeyi barındırır. Nikâhla hedeflenen âile yuvası, dünya ve âhiret mutluluğunun çekirdeği mâhiyetinde, toplumun en küçük yapı taşı hükmündedir. Aralarında nikâh akdetmek sûretiyle mutlu ve huzurlu bir yuva için yola çıkan çiftlerin, bu mutluluklarını ebediyete taşımaları da mümkündür. Kur'ân, muhtelif âyetlerinde, böyle tertemiz îman ehli zevcelerin ve çiftlerin Cennetin gölgeliklerindeki keyif ve safâ dolu eğlencelerinden müjde üslûbuyla bahseder.¹

Toplumumuzda, böyle cephesi hayra dönük bir kurum oluşturulurken, mümkün mertebe her iki tarafın da âileleri ile barışık olarak adım atılması benimsenmiş ve muhtelif örf ve gelenek şekilleri bu çerçeve içinde geliştirilmiştir. Âile ile birlikte adım atılmasının hem tecrübe açısından, hem daha sâlim düşüncelerin ve daha sağlıklı tavırların sağlanması açısından, hem de âile içi istişâre kurumunun ve saygının azamî işletilmesi açısından göz ardı edilmeyecek hikmetleri bulunduğunu kim inkâr edebilir?

Genç erkek veya kızlarımız, evlilik öncesi tercihleriyle ilgili görüş ve düşüncelerini âileleriyle muhakkak paylaşmalıdırlar. Âilelerini dışlayarak attıkları her adımın kör bir adım, yaptıkları her tercihin eksik bir tercih olduğunu unutmamalıdırlar. Âilelerin sık eleyip ince dokumaları, hiç şüphesiz kendileri lehinedir. Kendileri gelecekte kendi evlâtlarının tercihlerini paylaşmak istemeyecekler mi?

Nikâh her ne kadar iki şâhidin huzurunda yapılan bir akitten ibâret gözükse de; nikâhlanan gençlerin, bu akitten sonra sökün edip gelen ahlâkî, ekonomik, sosyal,

psikolojik...vs. problemleri âilelerin bilgisi dışında taşımaları bir hayli zordur. Kaşla göz arasında yapılan bir nikâhın, bir başka gün yine kaşla göz arasında boşanmayla sonuçlanması durumunda, kızın ve kız tarafının mağduriyetinin hesabını kim verecektir?

Yüce dinimize göre; nikâh esnâsında ve nikâh sonrasında, âilenin en asil âzâsı olan kadın el üstünde tutulmalı, bir kutlu emânet olarak nikâh edilmeli, bütün haklarına riâyet edilmeli, hiçbir hakkı aslâ yok sayılmamalı ve çiğnenmemeli, saygı ve sevgide hiçbir biçimde kusur edilmemeli, gerek evlenirken, gerekse boşanırken hiçbir fevrîliğe, hiçbir başıboşluğa, hiçbir patavatsızlığa, hiçbir gayr-i medenî ve gayr-i insânî davranışa maruz bırakılmamalı, nikâhlanırken hakkının korunmasında gösterilen titizlik ve duyarlılık, boşanırken de eksiksizce gösterilmelidir.

“Velîsiz aslâ nikâh olmaz!”² hadîsiyle nikâh kurumunda velîlerin, yani anne ve babanın iştirâk ve izinlerinin mühim bir şart ve hak olduğunu beyan buyuran Allah Resûlü (asm); diğer yandan kızın rızâsı dışında velîsi tarafından nikâha zorlanmasını da tasvip etmemektedir.³ Her ne kadar, âkıl ve bâliğ olan erkek ve kadının, evlilik tercihi hususunda tam ehliyetleri varsa da; bu konuda çocuklar ile anne-baba arasında mutlak sûrette karşılıklı anlayış, saygı, sevgi ve nezâket hâkim olmalıdır. Evlat, anne ve babasından geçmemeli; anne ve baba da, evlâdının tercihlerini göz ardı etmemelidir.

Altına gelince: Altının erkekler için gerek süs eşyası olarak, gerek kap, saat ve malzemelerde katkı maddesi olarak kullanılmasını nehy eden Peygamber Efendimizin (asm), bazı istisnâî durumlarda “altın yüzüğe” müsaade buyurduğu rivâyet edilmektedir. Muhammed b. Mâlik (ra) diyor ki: Ben Berâ Hazretlerinin (ra) parmağında altın yüzük gördüm. O sırada, ona niçin bu yüzüğü kullandığı soruldu. O da cevaben: “Bu yüzük, Resûlullah Efendimizin (asm) bana bahşettiği bir armağandır. Bunu bana Resûlullah (asm) takmıştır ve, ‘Allah’ın ve Resûlullah’ın sana taktığı bu yüzüğü kullan’ buyurmuştur” dedi.⁴

Bu hadisten ve altının haram kılınma hikmetinden hareketle; sırf tebrîk ve teberrük vesîlesi ve bir hâtıra nişanesi olan ve nikâhlanan çiftlerin nikâh ve nişan alâmeti olarak, örf gereği, yek diğerine taktıkları “altın nişan yüzüğünün veya halkasının” erkekler için de “mubah” olduğuna hükmeden âlimlerin daha isâbetli olduklarını söylemek mümkündür.⁵ Doğrusunu Allah bilir.

Dipnotlar:

1-Yâsîn Sûresi, 36/55,56; Hadîd Sûresi, 57/12;

2-Tirmizî, Nikâh, 14;

3-Buhârî, Nikâh, 1806, 1807;

4-Tecrit Terc. 4/287;Umdetü'l-Kârî, 9/686; (Diğer bir rivâyet: Nesâî, Zînet, 42);

5-Tecrit Terc. 4/289.